

1.2 ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ

ΦΩΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

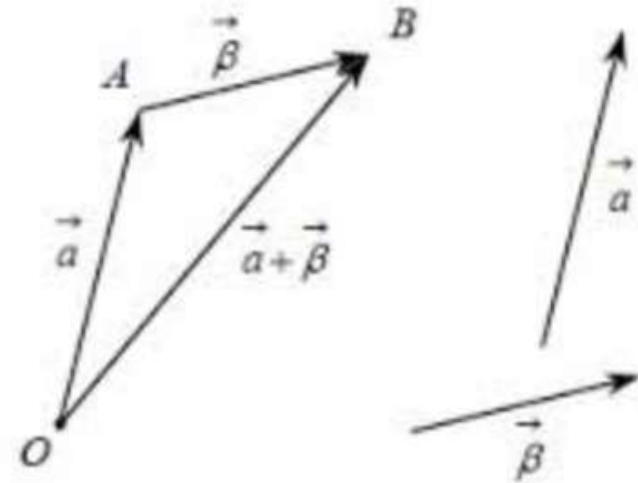
Πρόσθεση Διανυσμάτων

Αν $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ δύο διανύσματα του επιπέδου τότε, ονομάζουμε **άθροισμα ή συνισταμένη** των διανυσμάτων αυτών το διάνυσμα $\vec{\alpha + \beta}$

Πως υπολογίζω το άθροισμα;

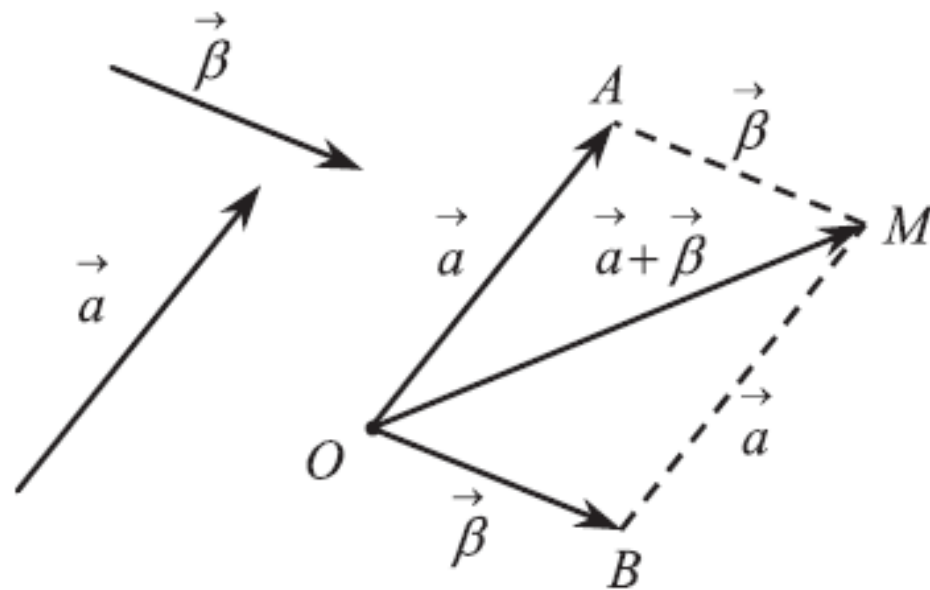
1^{ος} τρόπος: παίρνω το πρώτο διάνυσμα και στο πέρας του τοποθετώ την αρχή του άλλου. Τέλος, ενώνω την αρχή του πρώτου με το πέρας του δεύτερου.

Αν $\vec{\alpha} = \overrightarrow{OA}$ και $\vec{\beta} = \overrightarrow{AM}$ τότε το άθροισμα τους είναι $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AM} = \overrightarrow{OM}$

2^{ος} τρόπος (Κανόνας Παραλληλογράμμου)

Τοποθετώ τα δυο διανύσματα έτσι ώστε να έχουν κοινή αρχή. Δημιουργώ παραλληλόγραμμο και παίρνω την διαγώνιο που ξεκινάει από την κοινή αρχή.

Ιδιότητες Πρόσθεσης Διανυσμάτων

αν $\vec{\alpha}, \vec{\beta}, \vec{\gamma}$ είναι τρία διανύσματα, τότε:

$$(1) \quad \vec{\alpha} + \vec{\beta} = \vec{\beta} + \vec{\alpha} \quad (\text{Αντιμεταθετική ιδιότητα})$$

$$(2) \quad (\vec{\alpha} + \vec{\beta}) + \vec{\gamma} = \vec{\alpha} + (\vec{\beta} + \vec{\gamma}) \quad (\text{Προσεταιριστική ιδιότητα})$$

$$(3) \quad \vec{\alpha} + \vec{0} = \vec{\alpha}$$

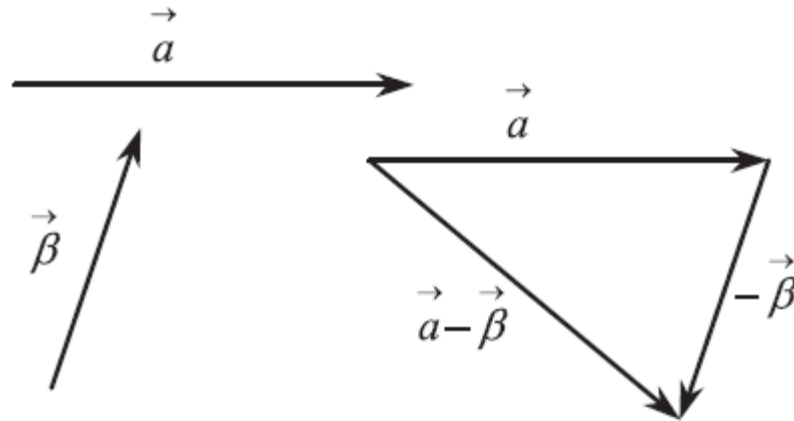
$$(4) \quad \vec{\alpha} + (-\vec{\alpha}) = \vec{0}.$$

Αφαίρεση Διανυσμάτων

Η διαφορά $\vec{a} - \vec{\beta}$ του διανύσματος $\vec{\beta}$ από το διάνυσμα $\vec{a}$ ορίζεται ως άθροισμα των διανυσμάτων $\vec{a}$ και $-\vec{\beta}$. Δηλαδή

$$\vec{a} - \vec{\beta} = \vec{a} + (-\vec{\beta})$$

Διάνυσμα Θέσεως

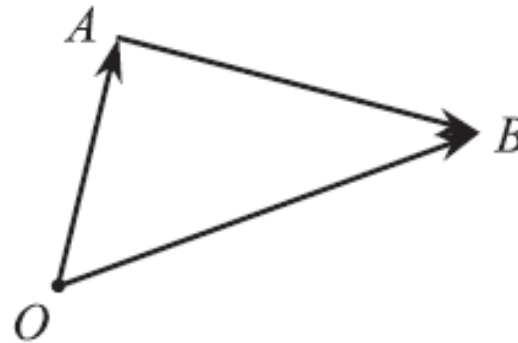
Έστω O ένα σταθερό σημείο του χώρου. Τότε για κάθε σημείο M του χώρου ορίζεται το διάνυσμα $\overrightarrow{OM}$, το οποίο λέγεται **διάνυσμα θέσεως του M** ή **διανυσματική ακτίνα του M** . Το σημείο O , που είναι η κοινή αρχή όλων των διανυσματικών ακτίνων των σημείων του χώρου, λέγεται **σημείο αναφοράς** στο χώρο.

Διάνυσμα Θέσεως

Αν O είναι ένα σημείο αναφοράς, τότε για οποιοδήποτε διάνυσμα $\overrightarrow{AB}$ έχουμε $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OB}$ και επομένως

$$\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OB} - \overrightarrow{OA}$$

Δηλαδή:

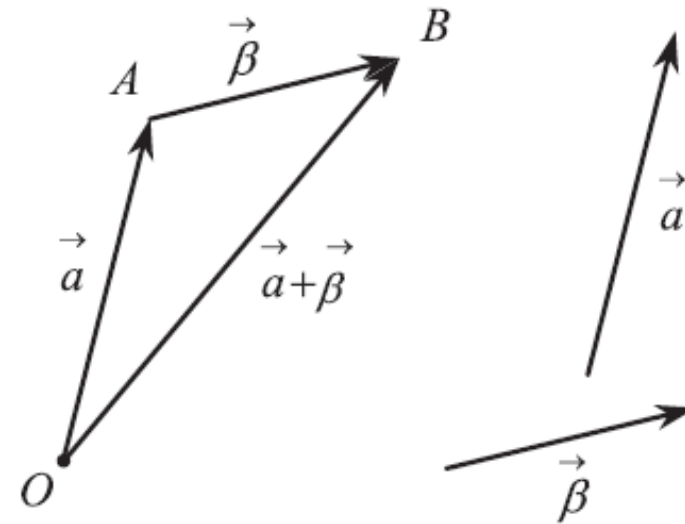
“Κάθε διάνυσμα στο χώρο είναι ίσο με τη διανυσματική ακτίνα του πέρατος μείον τη διανυσματική ακτίνα της αρχής”.

Μέτρο Αθροίσματος Διανυσμάτων

Στο διπλανό σχήμα βλέπουμε το άθροισμα των διανυσμάτων $\vec{a}$ και $\vec{\beta}$. Από την τριγωνική ανισότητα γνωρίζουμε όμως ότι

$$|(OA) - (AB)| \leq (OB) \leq (OA) + (AB)$$

$$||\vec{a}| - |\vec{\beta}|| \leq |\vec{a} + \vec{\beta}| \leq |\vec{a}| + |\vec{\beta}|$$

ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ: Για να προσθέσω δυο διανύσματα θα πρέπει το πέρας του 1^{ου} να είναι ίσο με την αρχή του 2^{ου}, δηλαδή:

$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BG} = \overrightarrow{AG}$$

ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ: Για να αφαιρέσουμε δυο διανύσματα θα πρέπει η αρχή του 1^{ου} να είναι ίση με την αρχή του 2^{ου}, δηλαδή:

$$\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{AG} = \overrightarrow{GB}$$

ΑΝΤΙΘΕΤΑ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΑ: Σε ένα διάνυσμα μπορώ να αντιστρέψω την αρχή με το πέρας αλλάζοντας το πρόσημο, δηλαδή:

$$\overrightarrow{AB} = -\overrightarrow{BA}$$

ΔΙΑΝΥΣΜΑ ΘΕΣΕΩΣ: Σε οποιοδήποτε διάνυσμα επιτρέπεται να εισάγω ένα σημείο αναφοράς, δηλαδή:

$$\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OB} - \overrightarrow{OA}$$

ΑΣΚΗΣΗ

Για τέσσερα σημεία A, B, Γ, Δ να αποδειχτεί ότι $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{\Delta\Gamma} = \overrightarrow{\Delta B} + \overrightarrow{A\Gamma}$.

(Θα βάλουμε σημείο αναφοράς το O και θα χρησιμοποιήσουμε το διάνυσμα θέσεως)
